

Senŝtacieca Revuo

Patriotismo devas esti subpremata kaj detruata per ĉiuj de prudentaj homoj dependantaj rimedoj.

Leo N. TOLSTOJ.

Organo de la
Tutmonda Laboristaro

ANTAŬE
ESPERANTISTA LABORISTO

Jara abono : Anglio, 5 ŝil. ; Aŭstrio, 150 kr. ; Belgio kaj Francio, 9 fr. fr. ; Bulgario kaj Rumanio, 30 lev. ; Ĉeĥoslovakio kaj Jugoslavio, 25 kr. ; Danio, Norvegio kaj Svedio, 6 kr. ; Germanio kaj Finnlando, 25 mk. ; Hispanio, 7 pes. ; Hungario, 60 kr. ; Italio, 12 lir. ; Nederlando, 3 g. ; Poho, 300 mk. ; Svisio, 6 sv. fr. ; Usono, 1 1/4 dol. Oni pagu prefere per monbiletoj aŭ bankĉekoj. — La abonoj komenciĝas en Januaro kaj Julio.

REDAKCIO : E. LANTY

24, Boulevard Beaumarchais — PARIS (Francio)

ADMINISTRACIO : L. GLODEAU

177, Rue de Bagnolet — PARIS (Francio)

MONDLINGVO KAJ KLASBATALO

La disvolvigo de la kapitalista sistemo diversmaniere influis la mondlingvan movadon.

Unuflanke, la ideo de internacia lingvo, iluzio kaj utopio ĝis la mezo de la pasinta jarcento, fariĝis realaĵo sole per la giganta evoluo de la granda industrio en la epoko de la kapitalismo. La fervoro ligis la malgrandajn naciojn de la malproksimaj anguloj de la Eŭropa kontinento al la granda korpo de la jam pli civilizitaj popoloj. Ili ekvekiĝis sub la fajra spirego de la lokomotivoj, de la perfektigita maŝinaro kaj de la moderna spirito. Anstataŭ unu aŭ du lingvoj en ĉiuj landoj konataj kiel ĝeneralaj interkomprenigiloj, nombregoj da lingvoj ekpostulis subite disvastiĝon trans la limojn de siaj propraj nacioj. La nombro pli kaj pli kreskiĝanta de la vekigintaj popoloj multobligis la lingvajn malfacilaĵojn, ĉar la studado de ĉiam pli multe da lingvoj fariĝas necesega.

Sed la kapitalista produktadmaniero vekis ne nur la malgrandajn, ankoraŭ malmulte disvolviĝintajn naciojn. Ĝi kreis la klason kies historia tasko estas la anstataŭo de la kapitalista sistemo per la kolektivisma : la modernan proletaron. Kaj por ke tiu proletariato faru utilajn servojn al la burĝa societo, ankaŭ ĝi devis esti elŝirita el la senkultura dormado, en kiu vivetadis ĉiuj antaŭaj ekspluatataj klasoj kaj la plejmulto de la Eŭropaj nacioj. Vaporo kaj elektro, ĉiuj inventaĵoj kaj konkeraĵoj de la tekniko kaj de la scienco plifaciligis la transiron de la landlimoj ankaŭ al la senposedaj

klasoj. La bezono je internacia lingvo ekkaptis ĉiujn popolojn, ĉiujn klasojn, ĉiujn branĉojn de la kapitalista socio.

Esperanto disvastiĝis. Ĝi fariĝis instrumento unuiganta la individuojn de la diversaj nacioj, akcelanta la reciprokan ekkonon kaj komprenon de la membroj de la homaro. Eĉ ekaŭdiĝis personoj, certe tre sinceraj, bonkoraj kaj plej estimindaj homoj, kiuj esperis, ke per Esperanto ankaŭ la klasaj interbataladoj malaperos. Ili ne pripensis ke kontrastoj kreitaj de historia procesuso povas esti solvataj nur per la historia disvolvigo mem, kaj ne per klopodoj je arta, ne natur-evolua kunligo.

La grandega buĉado de la jaroj 1914 ĝis 1918 montris klare, ke ĉiuj revoj je nacia kaj klasa pacigo per Esperanto estis nerealigeblaj. Esperantistoj sin kontraŭbatalis kiel plej sovaĝaj malamiko, Esperantistoj fariĝis ŝovinistoj, subtenante siajn respektivajn imperialistajn registarojn. Ne nur ili mem subtenis siajn ĉefbuĉantojn kaj ĉefmurdistojn, ili eĉ metis Esperanton en la servon de la rabistaj celoj de la diversnaciaj kapitalistaroj. Per Esperanto ili klopodis influi la publikan opinion de la eksterlando, kaj dum francaj Esperantistoj nepre volis konvinki la homaron, ke Alzaso-Lotaringo apartenas jure al Francujo, germanaj Esperantistoj faris viglegan propagandon por pruvi ke tiu landeto devas resti ĉe Germanujo. La unuj kaj la aliaj servis per tiu agado siajn militemajn kaj rabemajn registarojn.

La mondmilito fakte disbatis la iluzion de tiuj, kiuj estis kredintaj ke Esperanto povus per sia interna ideo mem fratiĝi kaj pacigi la homaron. Ĝi